

ÅRSPLAN DEL 2 – 2023 / 2024

- Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og en dokumentasjon av barnehagens valg og begrunnelser
- Årsplanen har en del 1 med Informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid som gjelder for flere år, og en del 2-som beskriver fokusområdene vi har i år
- I tillegg til årsplanen blir det utarbeidet planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov

Innholds- fortegnelse årsplan del 2

▪ <u>Praktisk informasjon</u>	s 3
▪ <u>Fremtidshåp</u>	s 4
▪ <u>Inkluderende praksis</u>	s 5
▪ <u>Barn er ikke, barn blir</u>	s 6
▪ <u>Atelierkultur</u>	s 7
▪ <u>Pedagogens rolle</u>	s 11
▪ <u>Delingskultur</u>	s 13
▪ <u>Sjekkliste for rom inne OG ute når vi lager invitasjo...</u>	S 14
▪ <u>Kommunikasjon er språk</u>	s 15
▪ <u>Språkets funksjon</u>	s 16
▪ <u>Billedstøtte – en vei inn i språket</u>	s 17
▪ <u>Tiltak for å skape et engasjerende språkmiljø</u>	s 19
▪ <u>Kirketunet Åpen barnehage</u>	s 20

Praktisk informasjon

Åpningstider;

06-45 – 16.15

(jul- og nyttårsaften stengt, onsdag før skjærtorsdag er åpningstiden 08.00-12.00)

Planleggingsdager; 2023 / 2024 ;

Fredag 17. november og mandag 20. november

Tirsdag 2. januar

Torsdag 2. mai og fredag 3. mai

Kontaktopplysninger;

Skarvan	400 34 213	marthe@kirketunet-barnehage.no
Måsan	400 34 877	annika@kirketunet-barnehage.no
Andongan	400 34 985	frida@kirketunet-barnehage.no
Froskan	400 21 940	marielle@kirketunet-barnehage.no
Rompetrollan	400 31 675	karianne@kirketunet-barnehage.no

Tilpasset opplæring (TPO-team)

950 84 967 marit@kirketunet-barnehage.no
christin@kirketunet-barnehage.no

Styrer 977 33 252 kirketunet@kirketunet-barnehage.no

Foreldrerepresentanter Samarbeidsutvalget;

Ina Hangås 936 25 742 inahangas@gmail.com
(lilleavdelingen)

Thomas Bustnes 958 07 354 thomasbustnes@gmail.com
(storavdelingen)

Fremtidshåp

- Både lokalt og globalt står vi overfor mange utfordringer, og de vil ikke nødvendigvis være løst til ungene våre blir store. Vår oppgave blir å forsøke å gi de redskaper som hjelper de til å håndtere disse utfordringene selv i fremtida. Det kanskje aller viktigste vi som barnehage kan bidra med er å bygge opp forståelsen til ungene om at de er en del av et fellesskap, der vi må ta vare på hverandre, omgivelsene og oss selv. Gjennom samarbeid, kreativitet og skapende aktiviteter håper vi de kan få en tro på seg selv og andres evner til å finne løsninger, som kan gi de en framtidstro.
- De må få muligheten til å utforske sammen med andre, for flere hoder tenker bedre enn ett. Vi må skape naturlige møteplasser, tilby oppgaver som legger til rette for samarbeid, og hvor det er et klima for å tenke høyt, ha ulike tanker, være i dialog og å finne løsninger sammen.
- Vi kan ikke vente til barna blir store med å lære de en demokratisk praksis, de må leve i den fra de begynner i barnehagen. De må selv oppleve det i hverdagen. Det innebærer å lytte til andre, ta hensyn, og oppleve at en selv har betydning og en plass i fellesskapet, uavhengig av alder, etnisitet, legning, motoriske, kognitive, sosiale og verbale forutsetninger.

Inkluderende praksis

- I møte med andre mennesker kan vi få en ny forståelse og kunnskap som er berikende og utviklende. Vi ønsker at alle skal få muligheten til å oppleve dette og jobber derfor for å styrke barnas tilhørighet og fellesskapsfølelse. Da må vi finne måter sånn at alle ungene blir inkludert og kan delta i fellesskapet.
- Pedagoger må tilrettelegge for at alle barn kan være med på sine premisser. Det kan vi bidra til ved å ta i bruk for eksempel billedestøtte, tilrettelegge miljøet ved at materialer og verktøy er tilgjengelige, tenke igjennom gruppestørrelse og gruppesammensetning. Vi må skape et klima der alle opplever seg som betydningsfulle, og hvor deres tanker og meninger er ønsket. Det må være mulighet for gjentakelser da ikke alle hiver seg utpå første gangen, men kanskje trenger litt mer tid. Noen av barna må ha tettere pedagogstøtte for å kunne mestre det som andre klarer selv.
- Siden barna er forskjellige må vi ha allsidige miljøer, slik at alle møter noe de finner meningsfullt. Naturmaterialer og gjenbruksmaterialer kan berike miljøet, og bidra til å ivareta hundrespråkligheten. Fantasien må få leve side om side med fakta, leken sammen med undersøkning og utforsking.

Barn er ikke, barn blir

Hvordan vi opptrer i ulike settinger avhenger av de vi har rundt oss og det fysiske miljøet. Hvem blir vi i ulike miljø? Aktiv, kreativ, konsentrert? Eller urolig, passiv, utagerende?

Det er vi voksne som har ansvaret for å skape gode og utviklende miljø, for alle barna. Et miljø der alle kan få oppleve mestring, glede og fellesskap. Der hver enkelt blir møtt, sett og hørt ut i fra hvem de er, og der de selv får definere egne følelser og interesser. Dette er det vi legger i å møte barnet som et subjekt, som for oss er helt essensielt.

For å vise forskjellen på å se på barnet som et subjekt, kontra et objekt, kan vi skissere det slik:

Subjekt: Den som gjør, ser, tenker, handler, definerer egne følelser, interesser

Objekt: Den som blir gjort noe med, blir betraktet, blir definert, diagnostisert, blir undervist

- Hvilken konsekvens får denne tankegangen for oss voksne i forhold til vår egen praksis, for hva akkurat vi sier og gjør mot barna?
- Knytter vi problemer til barnets egenskaper og bakgrunn, eller knyttes utfordringene til miljøet og situasjonen?

Atelierkultur

- Voksnes ansvar å justere miljøet, lage invitasjoner og reflektere rundt egen væremåte i forhold til hvert enkelt barn uavhengig av deres forutsetninger, i stedet for å legge ansvaret over på barnet.
- Det er barnas ideer, interesser, tanker og nysgjerrighet som skal vise vei for læring - og dette må gjenspeiles i det fysiske miljøet.

-
- Struktur i rommet – regler- vi må ikke være redde for det!
 - Respekt for hvor ting skal stå, og for hvordan man behandler dem, materialer og verktøy må være tilgjengelige, vi må la ting stå/repasere i stedet for å rydde bort, verne om hverandres estetiske prosesser og uttrykk, sørge for orden og at det er hyggelig for nestemann.
 - Det skal være en rikdom av materialer som er tilgjengelige for barna, som gjør at de får utviklet sin egen tenkning sammen med andre.

Mangfold i miljøet

“VI OG BARNA KAN IKKE STARTE I
INGENTING.
VI MÅ TILBY, VI MÅ ISCENESETTE OG LAGE
INVITASJONER SOM UNGENE KAN HEKTE
SEG PÅ”
- Kari Carlsen

- Hva skal barna få mulighet til å utforske, mestre og samarbeide om?
- Hvilke materialer må vi da ha i de ulike rommene?
- Hvordan introduserer vi noe nytt? Prioriterer vi tid til det?
- Hvordan presenterer vi det?
- Har vi en tanke bak det? Hva er hensikten?
- Inntonning til det vi skal gå i gang med er viktig! Spille på flere sanser, og samle tankene til barna og de voksne mot det som er tenkt.

Pedagogens rolle

- Barn trenger å gjøre for å tenke! Kropp og hode er ikke atskilt. Kunnskap sitter ikke bare i hodet, men også i kroppene våre og i erfaringer vi gjør oss, jf. Kari Carlsen. Derfor er det viktig å ikke bare snakke, men å GJØRE!
- Maling, tegning og leire ikke for å lage noe, men for å løsne tankene og tungebåndet!
- Det gir tilgang til andres tanker, ideer og meninger, og en selv en stemme inn i fellesskapet.
- Fordi ungene er forskjellige har de rett til ulike inntrykk og uttryksmåter!
- HVA vi gir barna tilgang til avgjør hva vi kan observere. Hvis vi har lav grad av forestillingsevne, så setter vi begrensninger for barna med hva vi tenker.
- Hvis vi har høy grad av forestillingsevne, så er det uendelige muligheter for hva barn, pedagoger og en barnehage kan bli!

- Fokus ikke på å finne svar, men på å forundre! Få hjernene til barna til å sprake!
- Ikke måle kunnskapen til barna, men heller gi de tilgang til masse materialer og verktøy slik at de kan utfordre sine kunnskaper.
- Tid til oss og ungene
- Gjentakelse- la ting ta tid! Nye erfaringer, nye opplevelser og ny kunnskap kommer ikke med en gang og av seg selv. Ikke «rushe»!
- Åpner eller lukker jeg som voksen en mulighet for læring? Hva hviler mine begrunnelser i?
- Hvis vi sier nei, hva kan alternativet være?
- Snakke med barna underveis, - og ikke bare notere ned det barna sier!
- Ikke bare velge det som vi voksne forstår, og overse det vi ikke skjønner, kanskje forstår vi det senere.

Delingskultur

- Skape en delingskultur der barn og voksne blir oppmerksomme på egne og andres problemløsninger.
- Reflektere sammen med både barn og voksne, og ut i fra det ta nye valg, lage nye invitasjoner og gjøre justeringer i det fysiske miljøet, eller i forhold til egen praksis. Det er ikke nok å lytte, dokumentere og reflektere, det må bli synlig i hverdagen!
- Bruke bølgen til Kari Carlsen som et arbeidsverktøy for å sikre at barnas stemmer blir hørt. Se bildet til høyre.
- Pedagogisk dokumentasjonen er dermed ikke «fortellingen om det som har skjedd, men veien til neste skritt, til det som kan bli».

Sjekkliste for rom inne OG ute når vi lager invitasjoner:

- Lys
- Duft
- Farger
- Lyd
- Materialer
- Bevegelse
- Fleksibilitet
- Forbindelser (inne/ute)
- Kombinasjoner
- Verktøy
- Hva er ikke i rommet, og hvordan påvirker det?

Kommunikasjon er språk

Hvordan legger vi til rette for et rikt og allsidig språkmiljø for alle barn?

Språkets funksjon

Språk er en viktig del av samspill og å utvikle oss som mennesker. Det er grunnleggende for dannelse av tanker og meninger, og for å danne sosiale relasjoner. Vi har alle ulike forutsetninger for å utvikle verbalspråk, og det er derfor de estetiske fagene er så viktige. Likevel er også verbalspråket en nøkkel, fordi det er gjennom dette vi videre i livet skal tilegne oss kunnskap, og dele våre oppdagelser. Barnehagen har en viktig rolle i å tilby et språkmiljø som stimulerer til uttrykk, og engasjerer alle barn, på sitt unike nivå!

Billedstøtte - en vei inn i språket

*«Mitt språks grenser er min verdens grenser»
- Ludvig Wittgrenseint*

- Å bruke billedstøtte som et verktøy i arbeid med språk gjør at det for mange finnes en alternativ måte å kommunisere på. For noen vil denne støtten være midlertidig i påvente av at orddanningen skal skje, mens for andre vil det være en mer langvarig støtte, i større eller mindre grad.
- Billedstøtten skal synes i alle rom i barnehagen, og skal hjelpe barna med å gi uttrykk for sine ønsker og behov, og som en hjelp for oss i å kommunisere hva vi har planlagt eller tenkt. Mangel på språk kan skape frustrasjon, og det er nettopp denne frustrasjonen vi kan avhjelpe ved riktig bruk av billedstøtte.

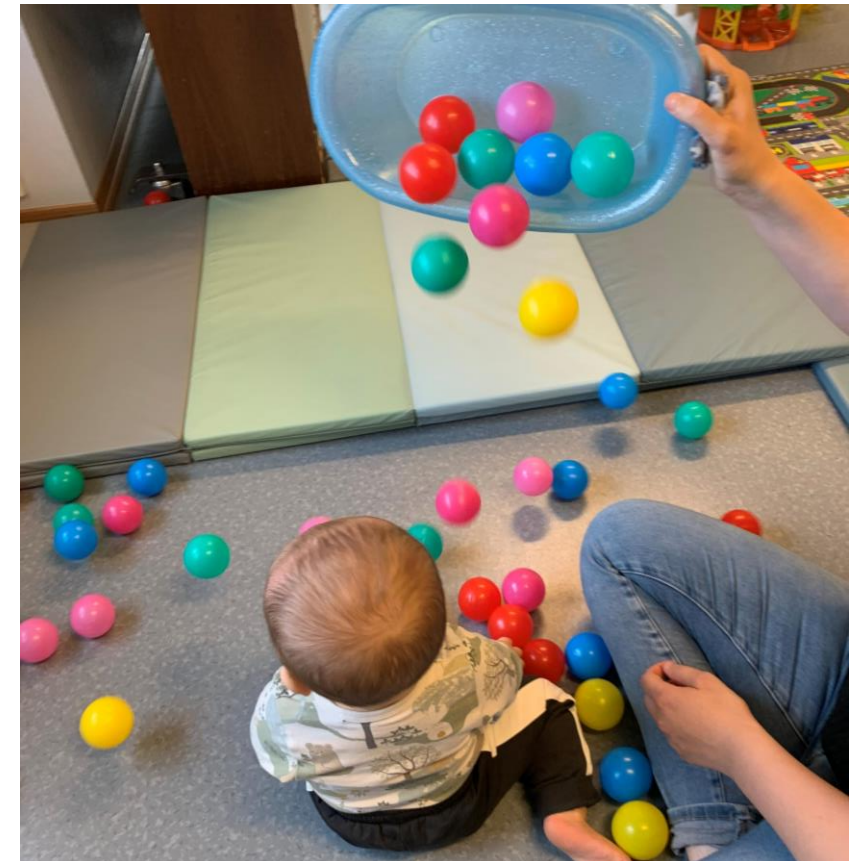
- Et eksempel på bruk av billedstøtte er plakater på dørene til rommene med ulike grunner for at en vil gå et annet sted. Ved hjelp av disse bildene kan barn som har behov for støtte i kommunikasjonen bruke bildene til å fortelle hva de ønsker å gjøre. Det gir oss større mulighet for å forstå hverandre, gi rom for medvirkning og delaktighet i egen hverdag
- Et annet eksempel er å ha bilder under måltidet hvor en kan peke på bilder for å få det pålegget en ønsker, og dermed være mer selvstendig og at det unngås misforståelser og frustrasjoner
- Billedstøtte kan brukes i alle situasjoner og samtaler. Ved hjelp av bilder er det lettere å samles rundt det samme og å få en felles forståelse for hva en holder på med

Tiltak for å skape et engasjerende språkmiljø

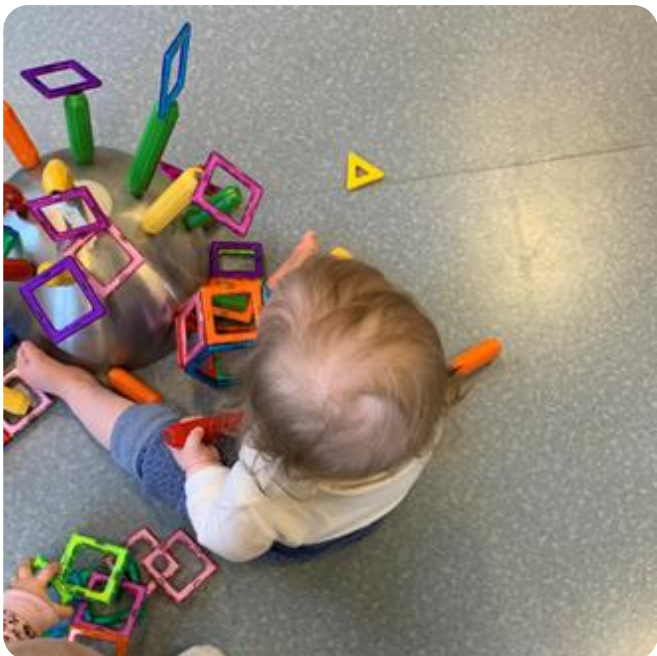
- Felles forståelse for hensikten med språkarbeid og fokus på sterke språkmiljø – i alle rom
- Billedstøtte – inkluderende miljø for alle
- Tenk språk i alle aktiviteter – også uterommet. Hvordan kan vi bruke utetida til en hensiktsmessig stund med språkstimulering? Hvilke aktiviteter kan vi ha her?
- Voksne som er bevisste språkmodeller – bevisste på at de hjelpemidlene vi bruker i tillegg til det verbale språket og kroppsspråk skal støtte det vi faktisk sier
- Møteplasser som trigger språket i det fysiske miljøet.
- Fokus på munnmotorikk – Ha plansjer og opplegg tilgjengelig, og tilpasse til egne grupper. Husk å variere, og gjøre det lystbetont og spennende
- Barnemøte/samling en gang for dag. Skaper forutsigbarhet, medvirkning og fellesskap. Grunnleggende ferdigheter – lytting, konsentrasjon, fokus, se hverandre, rim og regler, rytme, munnmotorikk. Trenger ikke vare så lenge, men målet er at alle skal oppleve mestring. Aktivitetstavle for samlingsstunda?
- Være bevisste på å bruke ordlyden, og hjelpe barna med å finne rytmen i språket. Klappe ord – stavelser

Kirketunet Åpen barnehage

- Kirketunet Åpen barnehage ønsker å være et sted hvor barns behov for lek og læring i samspill med andre står i fokus. Vi jobber for å ha en kultur der både nye og gamle deltakere våger å ta kontakt med hverandre og er engasjert i egne barn, samtidig som de viser interesse for andres barn
- Vi ønsker at barna skal få møte mange forskjellige materialer på ulike måter i Åpen barnehage, gjerne flere ganger, og at de skal få bruke sansene sine. Vi skal være bevisste på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov
- Åpen barnehage skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Vi har alltid fokus på hvilken barnegruppe som kommer til oss og innreder miljøet etter det.

Året i Åpen barnehage

- Det har vært et innholdsrikt år med mange ulike prosjekter og vi har fått til et godt samarbeid med ulike instanser. Prosjektene har vært papp prosjekt og bobleplastprosjekt som har vært spennende å følge og reflektere over. Vi har også flere aktiviteter utenom de vi har hele tiden, som for eksempel ris og leire der vi ser at barna kan sitte lenge å utforske. Særlig risen har vært populær
- Det har vært fint å ha faste refleksjoner rundt aktiviteten her i Åpen barnehage, nettopp fordi det gjør oss mer bevisste på hvorfor vi gjør, og vi kan gjøre endringer som følger barnets uttrykk. For det er barnas interesser og uttrykk vi følger når vi legger til rette miljøet eller aktiviteter
- Vi har samarbeid med Familietjenesten og Homestart og vil fortsette arbeidet med å komme i kontakt med flere aktuelle instanser som vi tenker er vesentlige for våre brukere av Åpen barnehage
- Familietjenesten har vært her en del ganger og presentert seg, der vi også har hatt tema som for eksempel grensesetting. Nå har vi en avtale med dem at de kommer en gang i måneden. Det er også med tanke på tidlig innsats at vi tenker at det er fint at de er hos oss. Vi har også fått vært hos dem på kurs og presentert oss for blivende foreldre og nybakte foreldre
- Homestart har vi også en avtale på at de kommer flere ganger i året og forteller litt om hva de gjør. Det er en viktig instans som vi ber foreldre ta kontakt med hvis vi ser at det kan være behov.

Vi ser at mat samler folk. Hver fredag har vi fredagskos der vi lager noe ekstra mat. Det får vi gode tilbakemeldinger på, at dette setter foreldrene pris på.

Det var en fin sommeravslutning i Talvikparken med en hel utedag med grilling. Det kom flere enn vi hadde trodd og det viser at det å samles slik og kanskje at det er ute, var en viktig del av det. Utedagene vi har på våren og sommeren er populære. Det er fint å se barna ute i andre omgivelser og de koser seg sammen.

Vi har vært på fagdag for Åpen barnehage på Jessheim i Oslo, det var veldig givende å få møte andre barnehager som jobber litt annerledes enn ordinære. Der fikk vi bli med på ulike foredrag som var vesentlig når man jobber med de minste.

Nå er neste tur til Bodø der vi skal besøke to Åpne barnehager. Dette er noe vi ser frem til og tenker at det er viktig for vår utvikling. Vi gleder oss til et nytt og utforskende barnehageår her i Åpen barnehage.

